

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Pwllheli
DYDDIAD	15 Mawrth 2022
TEITL	Diweddariad ar Faterion Rheoli a Gweithredol yr Harbwr
AWDUR(ON)	Swyddog Morwrol a Rheolwr Harbwr Pwllheli

Cyflwyniad.

Prif swyddogaeth y Pwyllgor yw ystyried, trafod a chynghori ar faterion sy'n ymwneud â rheoli, diogelu a datblygu'r Harbwr a derbyn sylwadau'r Aelodau ar faterion sy'n ymwneud â Harbwr Pwllheli.

Diben yr adroddiad hwn yw rhoi diweddariad byr i'r Pwyllgor ar faterion yr harbwr am y flwyddyn a ddaw i ben ar ddiwedd mis Mawrth 2022, er mwyn cael adborth gan yr aelodau ar faterion diogelwch a materion gweithredol yr Harbwr.

Mae Pwyllgor Harbwr Pwllheli yn Bwyllgor Harbwr anstatudol, a sefydlwyd yn unol â chymeradwyaeth a chefnogaeth y Cyngor. Mae'r caniatâd yn darparu bod pymtheg (15) aelod yn gwasanaethu ar Bwyllgor Ymgynghorol Harbwr Pwllheli. Ceir rhestr gynhwysfawr o'r grwpiau a'r sefydliadau sy'n cael eu cynrychioli ar y pwyllgor Harbwr yn y rhaglen.

Yn unol â Chylch Gorchwyl y Pwyllgor bydd hi'n ofynnol i'r cynrychiolwyr o bob grŵp a sefydliad ddarparu tystiolaeth o'u Cyfansoddiad i'r Cyngor ynghyd â llythyr o'u sefydliad yn cadarnhau enw eu cynrychiolydd. Nid yw'r uchod yn berthnasol i Gyngor Tref neu Gymuned.

1.1 **Cod Diogelwch Morol Porthladdoedd.**

Mae'r Cod Diogelwch Morol Porthladdoedd (PMSC) yn amlinellu'r safon genedlaethol ar gyfer pob agwedd o ddiogelwch morol porthladdoedd. Ei nod yw gwella diogelwch i bawb sy'n defnyddio neu'n gweithio yn amgylchedd morol porthladdoedd. Mae'n berthnasol i bob Awdurdod Harbwr Statudol.

Mae'r Cod yn cynrychioli arfer dda a gydnabyddir gan amrediad eang o fudd-ddeiliaid yn y diwydiant ac mae Cyngor Gwynedd yn deall y gall peidio â chadw at arfer dda fod yn arwydd o awdurdod harbwr sy'n torri dyletswyddau cyfreithiol penodol. Mae'n angenrheidiol i'r Gwasanaeth dderbyn sylwadau a barn Aelodau'r Pwyllgor Ymgynghorol ar ba mor addas yw'r Cod Diogelwch Morol ac i dderbyn sylwadau'n rheolaidd ar ei gynnwys, er mwyn iddo gael ei adolygu a'i fod yn berthnasol i weithgarwch yr harbwr, cymhorthion mordwyo, addasrwydd is-ddeddfau, materion diogelwch a gwaith dydd-i-ddydd cyffredinol yn Harbwr Pwllheli.

Yn dilyn archwiliad trylwyr o God Diogelwch Morol Porthladdoedd Gwynedd a'r system rheoli diogelwch cysylltiedig gan archwilwyr yr Asiantaeth Forwrol a Gwylwyr y Glannau y llynedd, mae'r Gwasanaeth yn bwriadu anfon llythyr cydymffurfio â'r cod at yr Asiantaeth Forwrol a Gwylwyr y Glannau. Caiff hyn ei gwblhau ar ôl cynnal yr archwiliad allanol blynyddol o'r system rheoli diogelwch.

1.5 **Carthu'r Sianel**

Cafodd ymgyrch carthu sianel ddynesu'r harbwr a oedwyd ei gwblhau yn Rhagfyr 2021.

Mae copi electroneg manwl o'r siart hydrograffeg ar ôl y gwaith carthu ar gael i bob aelod ar gais.

Mae'r Lagŵn Ddistyllu yn llawn ac felly mae dulliau gwahanol o waredu silt yn cael eu hystyried ar hyn o bryd.

Ni ellir cwblhau rhagor o waith carthu gan ddefnyddio'r Lagŵn Ddistyllu nes i ateb hyfyw gael ei adnabod.

Gellir ymgymryd â'r ymgyrch garthu nesaf ym masn y marina tua diwedd 2022 os yw'r dyfnder yn y basn yn dangos bod angen carthu.

Bydd y fynedfa i'r harbwr yn cael ei charthu yn ystod mis Mai 2022. Mae tua 11,000 tonn o dywod wedi'i dynnu o'r pentwr ar gyfer ailgyflenwi'r traeth yn Hafan y Môr. Mae'r gwaith wedi creu capasiti ychwanegol yn ardal y pentwr er mwyn paratoi ar gyfer ymgyrch Mai 2022.

1.6 Materion Ariannol.

Cyflwynir crynodeb bras o gyllideb yr Harbwr Allanol a Marina'r Hafan, a'r sefyllfa ariannol bresennol i'r aelodau yn y cyfarfod.

Yn ystod cyfnod yr Hydref a'r Gaeaf, roedd yn rhaid ymrwymo adnoddau ariannol i'r meysydd a ganlyn o waith: -

- Injan a gêr bocs newydd ar gyfer cwch yr Harbwr
- Giât mynediad newydd i'r pontŵn
- System Diogelwch newydd ar gyfer y bloc Cawodydd a'r Toiledau
- Cynnal a chadw'r cyfleusterau - toiledau a chawodydd
- Lloches newydd i Feiciau
- Tanc disel gwyn
- Uwchraddio system WI-FI a chysylltiad y marina
- Carthu'r Harbwr

1.7 Ffioedd a Thaliadau 2022/23

Atodir copi o'r ffioedd a'r taliadau sy'n ymwneud â'r Hafan Pwllheli a'r Harbwr Allanol.

Nid oedd y ffioedd wedi eu cadarnhau gan y swyddogion statudol ar adeg ysgrifennu'r adroddiad, ac felly gall y ffioedd a nodwyd yn yr atodiad newid.

Bydd y ffioedd a'r taliadau sy'n ymwneud ag angorfeydd cychod yn yr Harbwr Allanol yn codi yn unol â chwyddiant sydd wedi'i gadarnhau yn 4%.

Argymhellir i beidio codi'r ffioedd a'r taliadau sy'n ymwneud ag angorfeydd cychod ar angorfa pontŵn ym marina Hafan yn 2022/23. Argymhellwyd bod yr holl ffioedd eraill yn cael eu codi yn ôl y gyfradd chwyddiant ac eithrio'r ffi ar gyfer storio cwch ar y lan i'r cwsmeriaid hynny nad oes ganddynt angorfa flynyddol yn y marina.

Bydd y ffi ar gyfer defnyddio llithrfa Hafan hefyd yn codi yn uwch na chwyddiant.

Mae copi o'r raddfa chwyddiant sy'n berthnasol i'r Uned Forwrol hefyd wedi'i atodi. Rydym yn annog aelodau i ymgyswrtu â'r ddogfen gan wneud yn siŵr eu bod yn gyfarwydd â'r cynigion i gynyddu a argymhellir.

1.9 Eitemau Gweithredol

Mordwyo - Mae'r holl Gymhorthion Mordwyo yn Harbwr Pwllheli yn gweithio ac yn eu lle. Nid oes unrhyw "Rybuddion i Forwyr" yn weithredol yn Harbwr Pwllheli ar hyn o bryd.

Cei Tanwydd - Mae pwmp tanwydd petrol newydd ar gyfer y cei wedi'i archebu ac rydym yn tybio y bydd yn cyrraedd ym mis Mai/Mehefin 2022. Bydd y Bont Mynediad at y Cei Tanwydd angen ei newid yn y flwyddyn ariannol newydd (yn dechrau Ebrill 1). Mae ramp presennol y Cei Tanwydd wedi cyrydu'n ddrwg a byddwn yn archebu un newydd yn ei le mor fuan â phosib wedi'i dyddiad yma.

Tanwydd Diesel - Rydym wedi cael gwybod gan HMRC y bydd yn angenrheidiol o Ebrill 2022 i beiriannau ar y tir ddefnyddio disel gwyn yn unig. Mae disel gwyn yn cael ei ddefnyddio yn nhractor y gwasanaeth ar hyn o bryd. Bydd yna ofyniad i gaffael, gosod a storio disel gwyn ar safle'r marina er mwyn cydymffurfio â gofynion HMRC.

Nid yw'r gofyniad newydd yn berthnasol i gychod. Gall cychod barhau i brynu disel coch ar gei tanwydd Hafan gan ddefnyddio'r rhaniad arferol 60/40 a argymhellir gan HMRC.

Llithrfa Hafan a Chofrestru Cychod Pŵer - Mae Awdurdod yr Harbwr yn dymuno atgoffa holl gwmnïau Parcio a Lansio bod yn rhaid iddynt sicrhau bod yr holl gychod sy'n cael eu lansio ar y llithrfa fod wedi cofrestru ar gyfer y flwyddyn gyfredol 2022/23. Mae'r broses yma'n cael ei chwblhau yn gyflym ac yn hawdd ar lein ac mae'r trwyddedau cofrestru wedyn yn cael eu casglu o'r swyddfa Hafan.

Carem atgoffa'r Pwyllgor o'r datganiad a wnaed yng nghyfarfod yr hydref 2021, oedd fel a ganlyn: -

Roedd yn fater o bryder a siom ein bod ni wedi adrodd i'r Pwyllgor nad oedd y cwmnïau Parcio a Lansio oedd wedi eu hawdurdodi ac yn defnyddio llithrfa Hafan yn sicrhau bod y cychod oedd yn cael eu lansio gan y cwmnïau Parcio a Lansio wedi eu cofrestru yn unol â gofynion y Cyngor a'r harbwr.

Ar sawl achlysur, roedd cwmnïau Parcio a Lansio wedi eu herio gan swyddogion morwrol ac wedi eu cael eu hatgoffa o'r gofyniad yma. Yn ystod penwythnos Gŵyl y Banc ym mis Awst 2021, roedd y diffyg yma o sicrhau bod y cychod wedi eu cofrestru yn fwy o bryder.

Roedd nifer y cychod a lanswyd yn 2021 wedi cynyddu'n sylweddol. Roedd cychod yn cael eu lansio yn rheolaidd heb arddangos trwydded cofrestru gyfredol a dilys.

Er yr ymdrechion a wnaed i herio, hysbyswyd staff morwrol nad cyfrifoldeb y cwmni Parcio a Lansio oedd sicrhau cydymffurfiad. Mae hyn yn hollol anghywir.

O gofio am y diffyg cydymffurfio llwyr, bydd mesurau mwy llym yn cael eu cyflwyno ar gyfer 2022. Bydd hyn yn cynnwys diogelwch ychwanegol ar ffurf rhwystr diogelwch ar glo; cynnydd mewn taliadau a phenodi staff ychwanegol i sicrhau cydymffurfiad bob amser.

Fel y cofia'r Aelodau, cafodd y ffi flynyddol ar gyfer defnydd masnachol o lithrfa Hafan ei ostwng yn sylweddol yn 2019 gyda sicrwydd na fuasai unrhyw gwch yn cael ei lansio os nad oedd wedi cofrestru. Yn amlwg, nid dyma yw'r sefyllfa.

Rydym yn annog pob cwmni sy'n defnyddio llithrfa Hafan a'r Harbwr i sicrhau nad ydynt yn ceisio lansio unrhyw gwch sydd ddim yn arddangos trwydded cofrestru ddilys yn glir ac yn weledol yn 2022.

Lleiniau Caled a man parcio Deiliaid Angorfeydd Blynyddol - Dros y blynyddoedd rydym wedi gweld cynnydd yn y nifer o gychod oedd yn cael eu storio ar y lan yn lloc Hafan yn hirdymor. Ar hyn o bryd mae gennym oddeutu 25 o gychod wedi eu storio sydd heb symud am nifer o flynyddoedd ac yn cymryd lle y gellid ei ddefnyddio gan ddeiliaid angorfeydd blynyddol.

Cydnabuwyd ers tro bod angen ymdrin â'r sefyllfa yma i ryddhau gwagle sydd wir ei angen ar gyfer gofynion deiliaid angorfeydd blynyddol yn y gaeaf ac yn yr haf gellir defnyddio'r tir fel maes parcio ceir i angorfeydd ychwanegol.

Cynigir felly bod y ffi ar gyfer storio cwch i'r cwsmeriaid hynny nad oes ganddynt angorfa flynyddol yn codi i £1.00 y fetr fesul diwrnod yn cynnwys TAW.

Ystadegau Harbwr/Hafan Blynyddol ac ati - Mae manylion ystadegau'r Hafan a'r Harbwr ar gyfer 2021 wedi'u cynnwys gyda'r adroddiad hwn. Mae'r nifer preswyl blynyddol wedi cynyddu'n fawr eleni, ac mae'r Hafan bron yn llawn. Mae 92% o'r angorfeydd wedi'u cymryd gan breswylwyr blynyddol ac mae ymholiadau am angorfeydd ar gyfer 2022/3 yn hynod o gadarn.

Hoist cychod/storio cychod ar y lan - Mae'r defnydd a wneir o hoist cychod yr Hafan yn gyson, ond fel a adroddwyd yng nghyfarfod diwethaf yr Harbwr mae llefydd yn brin iawn i storio cychod ar y lan. Y gaeaf yma mae'r 'Berth Holders' Association' wedi gofyn i ni roi blaenoriaeth i Ddeiliaid Angorfeydd Preswyl, ac rydym wedi cytuno i hynny.

Adolygiad Harbwr - Yn dilyn adolygiad Strategaeth Farchnata'r Harbwr a'r Hafan yn 2019/20, mae'r strwythur staffio presennol yn cael ei newid yn unol â'r ymgynghoriadau blaenorol.

Fel yr adroddwyd i'r Aelodau yng nghyfarfod yr hydref, crëwyd swydd newydd Rheolwr Masnachol ar gyfer Hafan a Harbwr Pwllheli a hysbysebwyd y swydd cyn diwedd 2021.

Rydym yn gallu adrodd i'r aelodau bod penodiad i'r swydd Rheolwr Masnachol ar gyfer Hafan a Harbwr Pwllheli wedi'i gadarnhau. Bydd yr unigolyn a benodwyd yn dechrau yn y swydd ar y 1 Mehefin ac yn dechrau ar y safle yn Hafan Pwllheli ar 6 Mehefin 2022.

I gynorthwyo yn yr harbwr, byddwn yn penodi dau Gynorthwydd Harbwr tymhorol ar gyfer tymor yr haf sydd i ddod. Mae'r swyddi yma wedi cael eu hysbysebu.